

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-625/14-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola Semily
Sídlo	Komenského náměstí 148, 513 01 Semily
E-mail školy	reditel@zusseminy.cz
IČO	00856096
Identifikátor	600099393
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Jiřím Kurfírtem, ředitelem školy
Zřizovatel	Město Semily
Místo inspekční činnosti	Komenského náměstí 148
Termín inspekční činnosti	20. - 23. říjen 2014

Inspekční činnost byla zahájena v příspěvkové organizaci Základní umělecká škola Semily (dále „škola“) předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost na podnět dle § 174 odst. 5 školského zákona.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona a jeho naplnění v praxi ve vybraných oblastech rámcového vzdělávacího programu.

Tematická inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona zaměřená na bezpečnost dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb.

Charakteristika

Základní umělecká škola Semily je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, jejímž zřizovatelem je Město Semily. Hlavní budova se nachází na Komenského náměstí 148 v klidné části města nedaleko jeho centra. Vzdělávání některých oborů je uskutečňováno v pronajatých prostorách jiných, většinou školských subjektů ve městě. Pozitivem je dobrá dopravní dostupnost.

V letošním školním roce subjekt aktuálně vzdělává 816 žáků. Podle Školního vzdělávacího programu základní umělecké školy Semily (dále „ŠVP“) platného od 1. 9. 2012 je vzděláváno 619 žáků. Zbývající žáci jsou vzděláváni dle dobíhajícího Učebního plánu pro základní umělecké školy. Celková kapacita školy stanovená na 950 žáků je tím naplněna téměř na 86 %. V posledních letech nezaznamenal počet zapsaných žáků významnou změnu. Školu navštěvují převážně žáci ze Semil a okolních obcí. Vzdělávání je v letošním školním roce též uskutečňováno na odloučených pracovištích v Jesenném a ve Vysokém nad Jizerou.

Vzdělávání ve škole zajišťuje 35 pedagogů. Pedagogický sbor je stabilizovaný a věkově vyvážený. Ředitel školy působí ve funkci dlouhodobě od roku 1990.

Škola se svou činností zaměřuje na všestranný rozvoj talentových schopností žáků, prezentuje se na veřejnosti, organizuje kulturní akce a vystoupení. Žáci se aktivně účastní hudebních a výtvarných soutěží, přehlídek a výstav na regionální, krajské, celostátní i mezinárodní úrovni.

Základní informace o dění ve škole lze pravidelně získat na nástěnkách ve škole a dalších místech poskytovaného vzdělávání, z regionálního tisku a na webových stránkách školy www.zussemily.cz

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Vzdělávací nabídka odpovídá podmínkám, za kterých byla škola zařazena do školského rejstříku. Vzdělávání v současné době probíhá podle dvou vzdělávacích dokumentů. Jedním jsou dobíhající Učební plány pro základní umělecké školy. Druhým aktuálním je Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Semily, zpracovaný dle požadavků Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání (dále „RVP“), podle kterého vzdělává škola své žáky od školního roku 2012/2013.

Ředitel školy plní povinnosti dané školským zákonem, zřídil pedagogickou radu jako svůj poradní orgán a projednává s ní zásadní pedagogické dokumenty a opatření zaměřené na výchovně-vzdělávací činnost školy. Organizační uspořádání však nelze považovat za efektivní. Veškerá činnost související s řízením školy včetně kontrolní, je prováděna pouze ředitelem bez delegování pravomocí na další pracovníky školy. Tato skutečnost má vliv na řízení organizace, na kvalitu vedení povinné dokumentace školy i na kontrolní činnost.

Vzdělávání ve všech čtyřech uměleckých oborech zajišťuje 32 vyučujících včetně ředitele školy, z nichž je 26 plně odborně kvalifikovaných. Odborná kvalifikovanost je splněna z 81 %. Šest pedagogických pracovníků nespĺňuje požadovanou kvalifikaci, pět z nich si své vzdělání doplňuje dalším studiem, které však v některých případech nevychází z potřeb školy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) ředitel podporuje. Prioritou se stalo zejména studium k prohloubení znalostí jednotlivých pedagogů školy dle jejich zaměření. Obdobně je směřováno i jejich samostudium. Zvolený systém DVPP možnostem organizace vyhovuje. Pro profesní růst pedagogických pracovníků ředitel vytváří vhodné podmínky.

V hlavní budově ZUŠ na Komenského náměstí 148 se nacházejí učebny hudebního oboru (celkem 17 tříd včetně ředitelny vybavených dle zaměření, k výuce pěveckých souborů,

orchesterů a hudební nauky je využíván též koncertní sál v podkroví) a výtvarného oboru (celkem tři třídy, včetně keramické dílny), prostory pro vedení, ekonomické zázemí a koncertní sál v podkroví. Prostorově je tato budova limitovaná, není zde dostatek místa pro všechny zájemce o individuální a kolektivní výuku. Proto se další výuka (především sbory a taneční obor) koná v několika jiných objektech. Například v bezprostředním sousedství hlavní budovy ZUŠ v pronajaté tělocvičně ZŠ I. Olbrachta v Semilech probíhá výuka tanečního oboru. Tělocvična není plně vyhovující s ohledem na zastavěná nástěnná zrcadla cvičebním nářadím a na poničené stropní desky nad cvičební plochou, což nevyhovuje z hlediska bezpečnosti. Na tuto skutečnost byl ředitel upozorněn. Literárně dramatický obor má své zázemí v pronajatých prostorách KC GOLF v Semilech a pěvecké sbory mají hlavní zkušebnu také pronajatou, a to v ZŠ Dr. F. L. Riegara v Semilech.

Podle výkazů o zájmovém vzdělávání je škola každoročně naplněna téměř z 90 %, což zaručuje dobré podmínky financování školy prostřednictvím státního rozpočtu. V roce 2013 byl rozpočet školy pokryt finančními prostředky ze státního rozpočtu z 86 %. Dalším významným zdrojem financování je úplata za vzdělávání, které činí cca 10 %. Zřizovatel (město Semily) přispívá na provozní výdaje školy ve výši 4% podílu na celkových zdrojích školy. Nedílnou součástí vícezdrojového financování jsou finanční prostředky v rámci plošných projektů MŠMT, které škola využívá a to především na soutěže v zájmovém vzdělávání.

Z přímých nákladů na vzdělávání škola hradí především výdaje na platy a s nimi související odvody. V oblasti výdajů na platy, konkrétně na poskytování příplatku za přímou pedagogickou činnost ředitel školy nepostupoval zcela efektivně. Výdaje na učebnice, učební pomůcky a na další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo hrazeno zejména z úplaty za vzdělávání, které je rovněž využíváno na úhradu za vybavení školy a ostatní služby. Pokrytí provozních nákladů a realizaci investic hradí zřizovatel. Odloučená pracoviště školy sídlí v pronajatých prostorách. Náklady spojené s provozem budovy v Semilech jsou zajišťovány prostřednictvím zřizovatele. Rovněž veškeré investiční akce jsou uskutečňovány prostřednictvím zřizovatele (např. vybudování toalet).

Škola informuje o výsledcích vzdělávání, o pořádaných akcích a své činnosti. Organizace je otevřená nejen rodičům dětí, ale také široké veřejnosti a dalším partnerům, pro které jsou žáky školy organizována vystoupení typu žákovských a učitelských koncertů a výstav výtvarných prací. Pod záštitou města zajišťuje hudební akce k významným výročím, účastní se vernisáží, kulturních akcí v archivu a výstav. Škola významně spolupracuje s Kulturním centrem Golf v Semilech, se kterým spolupřepřádá pravidelný cyklus koncertů Kruhu přátel hudby.

Mezi výrazné úspěchy patří sborová činnost koncertního sboru Jizerka a přípravných pěveckých sborů Sedmkráska a Čekanky. Jizerka se dlouhodobě úspěšně prezentuje na mezinárodních festivalech a soutěžích (Japonsko, Chorvatsko, Francie, Bělorusko a další). Škola spolupracuje s ostatními ZUŠ a pořádá náborové koncerty pro žáky ze základních škol. Škola úspěšně prezentuje výsledky základního uměleckého vzdělávání v regionu a je nedílnou součástí kulturního života města a jeho okolí.

Finanční a materiální předpoklady školy jsou na standardní úrovni. Určitým handicapem je skutečnost, že vzdělávání některých oborů je uskutečňováno v jiných pronajatých prostorách ve městě. I přes tuto skutečnost neohrožují stávající podmínky funkční chod školy i realizaci ŠVP.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Průběh vzdělávání ve sledované výuce charakterizovala vstřícná, nekonfliktní a přátelská atmosféra. Žáci jsou vedeni k dodržování nastavených pravidel, k utváření spjitosti se školou a k formování sociálních vazeb v kolektivu.

Ve sledovaných vyučovacích jednotkách všech čtyř uměleckých oborů žáci pracovali v optimálním tempu, učitelé s přirozenou autoritou s nimi udržovali průběžný kontakt. Pracovali s pochvalou a povzbuzením, snažili se udržet zájem. Efektivitu podpory velkou měrou ovlivňovala motivace, respektování individuálního tempa a schopností žáka, směřování k samostatnému uměleckému projevu a citlivá práce s chybou. Učitelé vedli žáky k samostatnému uměleckému projevu. Zvolené formy a metody činností byly vhodně zařazovány, účelné a efektivně využívány ve vazbě na naplňování cíle hodin.

Hospitační činnost v individuální výuce **hudebního oboru** byla provedena v hodinách *hry na klavír, hry na housle, hry na violoncello, hry na zobcovou flétnu, hry na kytaru a hry na bicí nástroje*. Všechny sledované hodiny měly obdobnou stavbu – hra stupnic a akordů, resp. přípravných cvičení ke hře stupnic, instruktivních skladeb, přednesového materiálu atd. Ve výběru zpracovávané literatury uplatňují učitelé vlastní zkušenosti a čerpají z tuzemských i zahraničních zdrojů. Přihlížejí při tom k formám i stylům, které umožňují zaměření žáka na různorodé žánrové oblasti.

V rámci hospitace *sborového zpěvu* pěveckého sboru „Čekanky“ bylo zaznamenáno výborné metodické vedení. Důraz byl kladen na výraz projevu, soustavnou korekci (např. výslovnosti), průběžné hodnocení a sebehodnocení. Vyučující měla jasně nastavená pravidla, často využívala vlastní ukázkou, různorodost činností, čímž zúročila i své vzdělání v daném oboru. Takto pojatá výuka lze označit za příklad dobré praxe.

Při vlastní výuce převažoval tradiční průběh hodin – učitelé nenásilně korigovali žákovský výkon a kombinovali ověřené formy a metody s poznatky moderní hudební pedagogiky. Výběr používaných metod do značné míry odrážel množství a délku jejich pedagogických zkušeností. Zřetelná byla práce s chybou, žáci byli vedeni k sebereflexi a jejich názory byly citlivě usměrňovány. Organizační pokyny učitelů byly srozumitelné, účelné a efektivní. Průběžné hodnocení žáků v hodinách bylo motivační, učitelé žáky často chválili a vzbuzovali tak nenásilným způsobem jejich zájem o zvolené studijní zaměření.

Počty žáků ve vyučovaných hodinách odpovídaly limitům stanoveným učebními plány a RVP. Rovněž nároky kladené na žáky během výuky zohledňovaly individuální schopnosti žáků a odpovídaly příslušným ročníkovým (školním) výstupům uvedeným v platném školním vzdělávacím programu, resp. v platných učebních osnovách.

Hospitované hodiny **výtvarného oboru** měly strukturu odpovídající zvolenému tématu. V úvodu hodin vyučující formou řízeného rozhovoru a vhodnými organizačními pokyny motivovali žáky a snažili se vytvořit dostatečný prostor pro jejich osobité vyjádření. Bylo přitom zřejmé, že se snaží systematicky pečovat o rozvoj výtvarného myšlení a přirozeným způsobem rozšiřují odborné pojmosloví žáků. Samotný průběh výuky i výsledné realizace celkově odpovídaly věku skupiny a individuálním dispozicím žáků. Sledovanou výuku charakterizovala vstřícná a tvůrčí atmosféra spojená s respektováním základních výtvarně-technických postupů, což vedlo k naplnění stanovených výchovně-vzdělávacích cílů.

Sledované hodiny **tanečního oboru** byly velmi dobře metodicky vedené, docházelo k adekvátnímu střídání činností bez prostojů i k relaxaci. Vyučující byla velmi kreativní a nápaditá. Žákyně vedla k praktickému provedení většinou formou hry, motivovala je vlastní ukázkou a spoluúčastí. Přiměřeně a efektivně využívala reprodukovanou hudbu i doprovod korepetitora.

Vzdělávání **literárně-dramatického oboru** v sobě obsahovalo požadovaný základní princip uplatňovaný ve výuce, kterým byla dramatická hra, pracující s výrazovými prostředky dalších druhů umění (např. literární a taneční). Těžištěm výuky souboru „Tygřici“ (žáci 1. ročníku) byla práce v kolektivu s převažujícím spontánním dětským dramatickým projevem. Pro výuku souboru „Impro“ (žáci 4. ročníku) bylo typické vytváření schopnosti samostatně, osobitě a případně pohybem nebo gesty se vyjadřovat v sociální a umělecké komunikaci.

Průběh vzdělávání všech čtyř uměleckých oborů pozitivně podporuje rozvoj osobnosti žáků. Využitím vhodných forem a metod práce směřuje k účelnému naplnění vzdělávacích cílů školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Přijímání uchazečů o vzdělávání probíhá podle platných zákonných ustanovení. Organizace zabezpečuje rovný přístup ke vzdělávání i dostupnost nabídky pro všechny žáky. O své vzdělávací nabídce škola informuje ve výše uvedených informačních zdrojích. Případným zájemcům o studium je umožněna prohlídka školy včetně návštěvy jednotlivých vyučovacích hodin.

Subjekt vytváří bezpečné prostředí pro zdravý psychický i fyzický vývoj žáků. Podmínky pro zajištění bezpečnosti, zdraví a ochrany žáků před sociálně patologickými jevy a projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí však nejsou obsaženy v předloženém školním řádu. Příznivé klima subjektu a vnitřní život podporují zdravý vývoj a naplňování preventivní strategie školy.

Hodnocení výsledků práce probíhá pravidelně. Při výročních klasifikacích jsou žáci hodnoceni za individuální i skupinovou práci, kvalitu domácí přípravy, aktivitu při výuce, veřejnou prezentaci školy, plnění studijního plánu, popř. ročníkových výstupů apod. Rodiče jsou pravidelně informováni o výsledcích a zadaných úkolech prostřednictvím žakovských sešitů, při veřejných vystoupeních a především osobním kontaktem s pedagogy.

Individuální, skupinové i kolektivní výsledky vzdělávání žáků a celkové výsledky vzdělávání školy jsou na požadované úrovni. ZUŠ sleduje úspěšnost žáků a jejich výsledky ve vzdělávání, spolupracuje s ostatními organizacemi a subjekty a úspěšně se prezentuje na veřejnosti.

Závěry

1. Činnost školy probíhá v souladu s platným rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Škola zabezpečuje rovnost přístupu ke vzdělání.
2. Škola vytváří příznivé emocionální, sociální a pracovní klima. Žáci jsou vedeni k formování povědomí sounáležitosti se školou a k podpoře dobrého jména školy. Při vzdělávání jsou respektovány vzdělávací potřeby všech žáků, vytvářeny podmínky pro individuální podporu a rozvoj talentu jednotlivců. Úroveň výsledků vzdělávání a celková úspěšnost je školou sledována, škola prezentuje své výsledky na veřejnosti. Výrazné úspěchy koncertního sboru Jizerka, který se dlouhodobě úspěšně prezentuje na mezinárodních festivalech a soutěžích lze charakterizovat jako příklad dobré praxe.

3. Silnou stránkou školy je vysoká odborná kvalifikovanost pedagogického sboru a jeho optimální věkové složení.
4. ČŠI zjistila dílčí nedostatky v oblasti hospodaření se mzdovými prostředky. Většina pedagogů s plným pracovním úvazkem má stanoveny další hodiny přímé pedagogické činnosti nad stanovený týdenní rozsah (tzv. přespočetné hodiny), které jsou pedagogům hrazeny s 200 % příplatkem za přímou pedagogickou činnost. Přespočetné hodiny jsou vykonány v rámci stanovené pracovní doby a ve skutečnosti zkracují čas vyhrazený pro výkon prací souvisejících s přímou pedagogickou činností. Tento systém se rovněž odráží na struktuře platů (např. absence osobního ohodnocení).

ČŠI doporučuje:

- V rámci organizační struktury organizace jmenovat zástupce ředitele školy a posílit tím zlepšení řízení subjektu včetně kontrolní činnosti vzhledem k počtu žáků, pracovišť, administrativní náročnosti...
- Zvýšit pozornost při vedení povinné dokumentace školy tak, aby odpovídala aktuálně platné legislativě.
- Přehodnotit nastavená pravidla pro stanovení přímé pedagogické činnosti tak, aby proplácení přespočetných hodin odpovídalo principu efektivity.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina ze dne 16. 9. 2010, s účinností od 1. 10. 2010 (včetně přílohy) vydaná na základě usnesení Zastupitelstva města Semily č. 5.100.B/10/BM
2. Jmenování na vedoucí místo - ředitele Základní umělecké školy Semily, na období šesti let od 1. 8. 2012 usnesením Rady města Semily č. 120604/RM/272 ze dne 4. 6. 2012
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. 7500/2006 -21 ze dne 1. 9. 2006, s účinností od 1. 9. 2006
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 10. 10. 2014
5. Plán činnosti ZUŠ Semily ve školním roce 2014 – 2015
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2014/2015
7. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a osvědčení o DVPP
8. Zápis z jednání pedagogické rady ve školním roce 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015
9. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2013-2014
10. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Semily platný od 1. 9. 2012
11. Učební plány pro základní umělecké školy (výtvarný a taneční obor) schválilo MŠMT dne 3. května 2002 č. j.: 18.455/2002-22 s účinností od 1. září 2002
12. Učební plány pro základní umělecké školy (hudební obor) schválilo MŠMT dne 26. června 1995 č. j.: 18.418/95 s účinností od 1. září 1995
13. Učební plán platný ve školním roce 2014/2015
14. Kniha úrazů vedená od 1. 1. 1995
15. Školní řád ze dne 28. 8. 2008
16. Výkazy třídních knih vedené ve školním roce 2014/2015 (vzorek)
17. Třídní knihy pro kolektivní výuku vedené ve školním roce 2014/2015 (vzorek)

18. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku vedené ve školním roce 2014/2015 (reprezentativní vzorek)
19. Výkazy třídních knih vedené ve školním roce 2014/2015 (vzorek)
20. Katalogy o průběhu vzdělávání – obor hudební (vzorek)
21. Katalogy o průběhu vzdělávání – obor výtvarný (vzorek)
22. Katalogy o průběhu vzdělávání – obor taneční (vzorek)
23. Katalogy o průběhu vzdělávání – obor literárně – dramatický (vzorek)
24. *Žákovské sešity - knížky* vedené ve školním roce 2014/2015 (vzorek)
25. Výkaz o základní umělecké škole S 24-01 podle stavu k 30. 9. 2013
26. Výkaz MŠMT Z o základním uměleckém vzdělávání k 31. 10. 2011, k 31. 10. 2012 a k 31. 12. 2013
27. Hlavní účetní kniha za rok 2013
28. Finanční vypořádání dotací poskytnutých Libereckým krajem za rok 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec 1, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.l@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Libereckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor

Rambousek v. r.

Mgr. Věra Hessová, školní inspektorka

Věra Hessová v. r.

Bc. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

Trejtnarová v. r.

Mgr. Vít Rakušan, odborník v uměleckém vzdělávání

Rakušan v. r.

V Liberci dne 18. listopadu 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Jiří Kurfířt, ředitel školy

Jiří Kurfířt v. r.

V Semilech dne 5. 2. 2014

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.